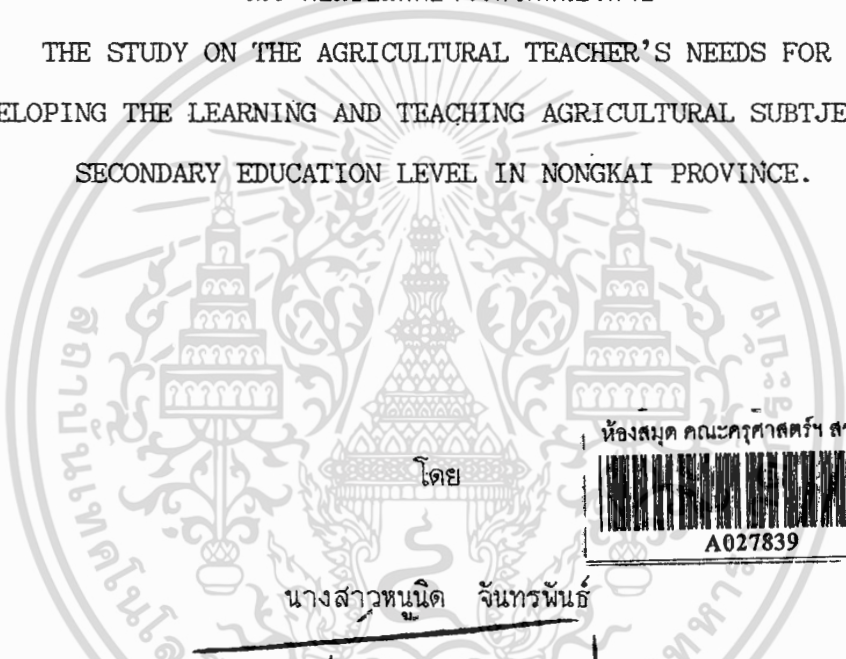

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR
DEVELOPING THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF
SECONDARY EDUCATION LEVEL IN NONGKAI PROVINCE.

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สกล.

A027839

โดย

นางสาวหนูนิด จันทารพันธ์

เลขหมู่.....	0278.39
เลขทะเบียน.....	
วัน เดือน ปี.....	12. ๑๑. 2538

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวหนูนิด จันทรพันธ์

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

- ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR DEVELOPING THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY EDUCATION LEVEL IN NONGKAI PROVINCE.

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อการสำรวจปัญหาอุปสรรคด้านการสอน เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอน และจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร และใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ประชากรที่ศึกษาคือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจาก 29 โรงเรียน จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยทำการส่งไปถึงสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย แล้วให้สามัญศึกษาส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และให้ส่งกลับมายังภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน 36 ชุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 จากที่ส่งไปทั้งหมด 63 ชุด ซึ่งผลการวิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนมากเป็นเพศชาย อายุ 31-35 ปี นับถือศาสนาพุทธ สมรสแล้วส่วนใหญ่ อายุราชการ 11-15 ปี วุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาเกษตรศาสตร์, ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และพืชศาสตร์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ประสบการณ์สอน 6-15 ปี หน้าที่อื่น ๆ เป็นครูประจำชั้น สอน 16-20 คาบต่อภาคเรียน วิชางานเกษตรพื้นฐาน ระดับชั้น ม. 3 จำนวนนักเรียน 60 คน ชั้นไป 1-5 คาบต่อสัปดาห์ วิชาที่สอนในรอบ 3 ปี คือ วิชางานเกษตรพื้นฐาน ชั้นม.2 สอนซ้ำวิชาเดิม และต้องไปสอนวิชาอื่น เนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ โดยเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16-20 คาบต่อสัปดาห์ สอนมากที่สุด 31 ขึ้นไป และสอนน้อยที่สุด 16-20 คาบ เคยอบรมด้านการสอนเรื่อง การงานพื้นฐานอาชีพ, สัมนาครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมและเคยอบรมด้านเกษตร เรื่องเทคนิคการขยายพันธุ์ไม้ผล ฝึกอบรมครั้งสุดท้ายผ่านมาแล้ว 1 ปี

สภาพการจัดการเรียนการสอนพบว่า จำนวนคาบต่อสัปดาห์เหมาะสมดีแล้ว คัดเลือกนักเรียนโดย ทางโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนและให้นักเรียนเลือก ส่วนใหญ่จะตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก กลุ่มนักเรียนขนาดเหมาะสมแล้ว คือ 10-20 คน โรงเรียนที่ไม่มีห้องเรียนเกษตร แก้ปัญหาโดยใช้แปลงเกษตร ทางโรงเรียนจะจัดพื้นที่ให้ใช้ ทางด้านพืชประมาณ 1-5 ไร่ ครูจะกำหนดเนื้อหาเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ เตรียมการสอนโดยใช้วิธีทำแผนการสอนเป็นเนื้อหาในหนังสือเรียน ใช้สื่อของจริงเพราะหาง่าย

ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่าครูเกษตรต้องการปรับปรุงตนเองด้านความรู้และทักษะทางเกษตรและต้องการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่ม เรื่องการใช้และผลิตสื่อการสอน ต้องการฝึกอบรมเกษตรเรื่องการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ครูเกษตรต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านการพูดและศึกษาต่อวุฒิปริญญาโท ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกงาน โดยจัดอาคารและห้องเรียนให้ ต้องการสื่อประเภทของจริงและให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณ ให้ศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือด้านเทคนิควิธีสอน

ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาเกษตรพบว่า สาเหตุที่ผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนคือ การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร สถานที่ฝึกขาดเครื่องมืออุปกรณ์และน้ำไม่เพียงพอ ปัญหาการกำหนดเนื้อหา เพราะขาดแคลนคู่มือและขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุฝึก อุปกรณ์มีใช้แต่ไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา พบว่าจำนวนคาบที่เหมาะสม 17-22 คาบต่อสัปดาห์ กลุ่มนักเรียนภาคปฏิบัติไม่เกิน 20 คน ไม่มีสถานที่ฝึกปฏิบัติ แก้ปัญหาโดยให้นักเรียนไปปฏิบัติที่บ้าน จัดซื้อวัสดุฝึกโดยทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณต่อปีการศึกษา และควรมีห้องเก็บเครื่องมือเป็นสัดส่วน ควรเพิ่มงบประมาณ มีอุปกรณ์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและผู้บริหาร ควรเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำปัญหาพิเศษเรื่อง ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย สำเร็จได้ด้วยดี เพราะความช่วยเหลือจากอาจารย์หลายท่าน ขอขอบพระคุณอาจารย์ประยูณ ตะโนนทอง และ ดร.दनัย ดิษยบุตร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ท่านอาจารย์ได้สละเวลาช่วยแก้ไขเสนอแนะและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษ และให้ความช่วยเหลือที่ติดต่อมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตรที่คอยช่วยเหลือและกำลังใจที่ติดต่อมา และขอขอบคุณสภามัธยมศึกษาจังหวัดหนองคายที่ช่วยจัดสิ่งแบบสอบถามการวิจัยไปยัง โรงเรียนต่าง ๆ และเก็บรวบรวมส่งกลับคืนมายังภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร

ขอขอบคุณ ผู้มีพระคุณทุกท่านตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจในการทำปัญหาพิเศษนี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี

หนูนิด จันทรพันธ์

มีนาคม 2538

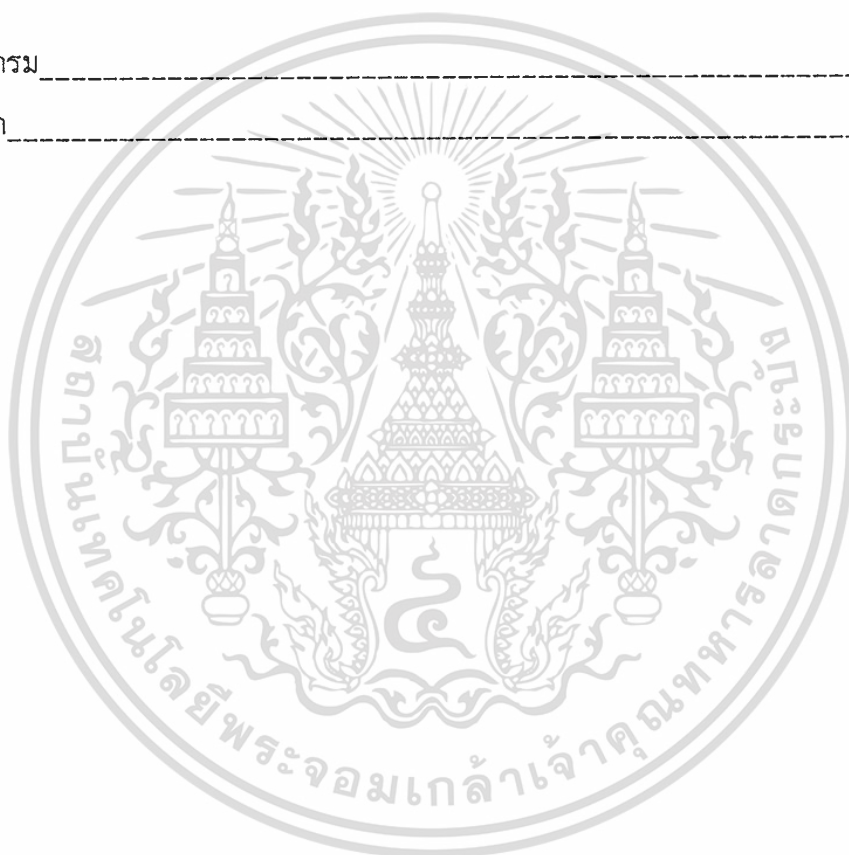
สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 นิยามศัพท์	3
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การจัดการเรียนการสอน	4
2.2 การพัฒนาการเรียนการสอน	6
2.3 การพัฒนาคุณภาพของครู-อาจารย์เกษร	7
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	11
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณีใดที่ขึ้น สิ่งนี้ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องและต้องว่าจริงใจแล้วขอของสารคดีซึ่งมีการแก้ไขได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล	13
4.2 ผลการวิจัย	14
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	44
5.2 ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	48
ภาคผนวก	50

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม _____	14
2	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอน _____	26
3	แสดงความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร _____	31
4	แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร _____	37
5	แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา _____	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ประเทศที่ประชากรมีการศึกษาดำเนินจำนวนมาก ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เพราะการศึกษาถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาจะมีหลักสูตรเป็นตัวกำกับและครูผู้สอนรับผิดชอบการสอนวิชาเกษตร เป็นผู้ที่ทำให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรบรรลุผลตามหลักสูตร เป็นที่ยอมรับว่า ปัจจุบันการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร จะเห็นได้ว่านักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจ โดยเฉพาะการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือนำความรู้ทางการเกษตร ไปประกอบอาชีพ สังเกตได้จากการที่นักเรียนที่จบการศึกษามุ่งไปศึกษาวิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเกษตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนวิชาเกษตรเป็นวิชาที่ต้องใช้แรงงาน ทำให้เด็กไม่อยากเรียน หรืออาจเป็นเพราะว่าการสอนของครูเกษตรยังขาดเทคนิคที่ดีที่จะจูงใจให้นักเรียนหันมาสนใจเรียนวิชาเกษตรและครูขาดประสบการณ์ โดยเฉพาะการสอนวิชาเกษตรที่เป็นวิชาที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน

การทำวิจัยเรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา มีการศึกษาเพื่อที่จะได้ทราบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัศึกษามีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไรและควรปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลหลายด้านมาประกอบกัน การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาอุปสรรคด้านการสอน และการจัดการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมสามัญศึกษาและจังหวัดหนองคาย เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การทำวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษาที่ 9 ในจังหวัดหนองคาย โดยทำการศึกษากลุ่มครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่เป็นประชากรทั้งหมด 63 คน จาก 29 โรงเรียน จำนวน 9 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ

ทำการศึกษาวิจัยเฉพาะโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเกษตรกรรม โดยให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา สถาบันการศึกษาที่ผลิตครู-อาจารย์เกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาต่อไป
3. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการสอนของครูเกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความหมายที่รวมเอา ความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านการปริมาณและคุณภาพเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

การเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ให้เป็นไปตามหลักสูตรและประมวลการสอน รวมทั้งการจัดตัวครูผู้สอนและนักเรียนในการเรียนวิชาเกษตรกรรม โดยจัดกิจกรรมเสริมบทเรียนและเสริมหลักสูตรด้วย

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร หมายถึง ครูที่มีวุฒิทางการเกษตรหรือครูผู้รับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรที่อยู่ในสถานที่ทำการวิจัย

วิชาเกษตร หมายถึง วิชาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

๓๑๑๑๑.

๓๐๑๑๑

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๓๑๑๑๑

๓๑๑๑๑

การตรวจสอบเอกสารประกอบการวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา ในเขตจังหวัดหนองคาย ได้ประมวลความรู้ ความคิดเห็นและข้อมูลของบุคคลต่าง ๆ ที่ทำการวิจัยผ่านมาแล้ว เพื่อเป็นข้อสนับสนุนหรือเป็นการเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของผู้วิจัยในเรื่องนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ เอกสารต่าง ๆ ได้แบ่งออกเป็น 4 เรื่อง ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนการสอน

ศิริวรรณ สุวรรณอาภา (2523 หน้า 8) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมและฝึกประสบการณ์ในการทำงาน ดังนั้นก่อนที่ครูจะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรพิจารณาให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด โดยพิจารณาเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ ความสนใจของผู้เรียน เวลา ความแตกต่างของบุคคลและสภาพแวดล้อม

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2535 หน้า 3) หลักสูตรมัธยมศึกษา กำหนดให้เรียนตามแผนการเรียนตามความสนใจความถนัดและความต้องการของนักเรียนแต่ละคนที่เลือกเรียน แผนการเรียนนั้น ๆ สำหรับการจัดการศึกษาวิชาเกษตรในกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระดับมัธยมศึกษาจัดให้วิชาเกษตรกรรมอยู่ในหมวดวิชาอาชีพ กลุ่มงานเกษตรกรรม ซึ่งวิชาขึ้นตามโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเลือกเรียนเป็นวิชาเลือกเสรี การจัดให้เรียนวิชาอาชีพเพราะประชากรวัยมัธยมศึกษาเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวัสดี สุวรรณอักษร (2521 หน้า 101) กล่าวว่า ในกลุ่มการทำงานและอาชีพในระดับมัธยมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกษตรหรือสาขาเกษตรกรรม ควรจะเน้นด้านคุณภาพการผลิต โดยนำหลักวิชาหรือวิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ แทนที่จะคงรูปแบบการเกษตรดั้งเดิมและการเกษตรธุรกิจมากขึ้น โดยเฉพาะการตลาดและสหกรณ์ โดยเฉพาะการศึกษาวิชาชีวด้านเกษตรกรรมนั้นมีความสำคัญสูง ซึ่งเคยกล่าวเสมอว่า " การเกษตรเมืองไทยมีหลายอย่าง ควรจัดวางให้เด็กไทยได้ศึกษา เช่น ปลูกผัก ปลูกผลไม้ ถั่ว แตงกวา พริก ชিংซ่า เลี้ยงปลา กบ ให้ครบครัน หลักสูตรสมัยนี้จะดีเลิศ ถ้าก่อให้เกิดการร่วมแรงอย่างแท้จริง ผู้บริหารครู ผู้ปกครองเห็นป้องกัน ช่วยสร้างสรรงาน วิธีการและด้านทุนเกษตร เกษตรกรรมบำรุงไทยให้ใหญ่ยิ่งเป็นความจริง ควรยอมรับสนับสนุน ขอทุกฝ่ายจงช่วยหรือและเจือจุน ช่วยนำหนุ่กับทุกทาง อย่างจริงจังฝ่าฝืนดิน ประเทศไทยอันกว้างใหญ่ ยังมีทางพัฒนาได้ไม่ใช่หวัง ขอเพียงแต่ยอมเหนื่อยการใช้พลังไปนี้ทุกหัวแต่เก้าอี้มีปริญญา ขอเพียงผู้บริหารของรัฐช่วยกันสร้างเกษตรกรรมให้ล้ำหน้า จัดเครื่องมือให้พร้อมพร้อมทั้งเงิน ใช้ปากว่าใจอีกอย่างกลางแกลงใจ "

จิตตภา ชนปัญญาธิวงศ์ (2529 หน้า 165-167) ได้กล่าวถึงเทคนิคและวิธีการสอนเกษตรในการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตามสถานการณ์ในการสื่อความหมายมี 3 ประเภท

1. การจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล
2. การจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม
3. การจัดการเรียนการสอนตามสถานการณ์แวดล้อม

โดยมีเกณฑ์พิจารณาเลือกใช้วิธีการสอนเกษตรดังนี้

1. วิธีสอนที่นำมาใช้เหมาะสมกับความสามารถ
2. วิธีที่ผู้สอนใช้ต้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
3. วิธีสอนต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
4. วิธีสอนต้องเหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ที่ใช้สอน
5. วิธีสอนต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้เรียน
6. วิธีสอนต้องเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา
7. วิธีสอนต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน
8. วิธีสอนต้องเหมาะสมกับอุปกรณ์และสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนสำหรับเด็กหรือนักเรียน

1. ยึดเด็กหรือนักเรียนเป็นหลักพยายามสอนให้เด็กอยากรู้อย่างเห็น
2. สอนโดยวิธีการง่าย ๆ ช่วยให้น่าสนใจ
3. ส่งเสริมให้คิดหาเหตุผลและสร้างสรรค์
4. สอนจากความรู้เดิมไปสู่ประสบการณ์ใหม่
5. จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับฤดูกาล
6. สอนให้คิดและทำด้วยตนเอง
7. จัดบรรยากาศและอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน
8. ผู้สอนควรเตรียมการสอนอย่างดี

2.2 การพัฒนาการเรียนการสอน

อมร และคณะ (2515 หน้า 924) การพัฒนามีความหมายได้สองนัย คือ ความหมายอย่างแคบและความหมายอย่างกว้าง ความหมายอย่างแคบ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในระบบกระทำการเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงตามความหมายนี้จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพ ซึ่งมีความหมายว่าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ความหมายอย่างกว้าง หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2535 หน้า 64) สรุปว่า พฤติกรรมครูในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสอนและส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาโดยตรง ครูต้องเลือกใช้วิธีการสอนต่าง ๆ อย่างตรงจุดหมายและเหมาะสมกับสภาพการเรียน ยุทธศาสตร์สำคัญในการปฏิบัติงานของครู คือ ค้นคว้าข้อบกพร่องของผู้เรียน ทหาวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาและใช้วิธีการนั้น ๆ จนเกิดผลดี ซึ่งมีแนวทางดังต่อไปนี้ คือ

1. มีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนทุกคน ต่างเรียนรู้ได้ ถ้าครูจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสม
2. วิเคราะห์หาจุดที่จะพัฒนาของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบความสามารถที่ควรจะเป็นและความสามารถที่เป็นอยู่ เพื่อกำหนดความสามารถที่จะพัฒนาของผู้เรียนทั้งชั้นและรายบุคคล
3. แสวงหา คัดเลือกวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความสามารถที่จะพัฒนา
4. จงมีปฏิบัติการด้วยวิธีหลากหลาย ให้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติมากกว่าการฟังและการอ่านเพียงอย่างเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อหาทางปรับปรุงความก้าวหน้าของผู้เรียน

6. นำผลของผู้เรียนไปเสนอในที่ชุมชนต่าง ๆ อย่างภาคภูมิใจ

2.3 การพัฒนาคุณภาพของครู-อาจารย์เกษตร

ครู-อาจารย์เกษตร ต้องมีความรู้และทักษะต่าง ๆ ในด้านเกษตร บางครั้งครู-อาจารย์คนหนึ่งต้องรับผิดชอบหลายวิชา ทำให้ขาดความชำนาญในเรื่องที่ตนไม่ถนัด ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความรู้และทักษะเพิ่มเติมในสิ่งที่ขาดอยู่ จะได้นำความรู้ไปสอน

สันต์ ธรรมบำรุง (2525 หน้า 110-120) ได้เสนอวิธีการกระตุ้นครู-อาจารย์ดังนี้

1. การสำรวจความต้องการของครู ครูใหญ่ ศึกษาวิเคราะห์ ควรสังเกตความต้องการของครูผู้สอน กล่าวคือ ความต้องการของครู-อาจารย์เป็นไปในทางวิชาการหรือการช่วยเหลือตนเอง
2. การประชุมร่วมกันอยู่เป็นนิจ ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ ควรจัดประชุมบ่อย ๆ โดยมีปัญหาและกำหนดเวลาขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านวิชาการซึ่งกันและกัน
3. การอบรมครูประจำการ เป็นการอบรมครูที่สอนมานานแล้วและผู้มีคุณวุฒิน้อย เพื่อให้ทันตัวทางด้านวิชาการ
4. การสัมมนาทางด้านวิชาการ ซึ่งหมายถึง การรวมออกความคิดเห็นในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง อาจจะเป็นวิธีการแก้ปัญหาให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพื่อกระตุ้นให้ครูตื่นตัวในด้านความรู้ทางด้านวิชาการและจะเป็นการแลกเปลี่ยนการดำเนินงาน
5. แนะนำหนังสือหรือวารสาร เพื่อให้ครูได้ศึกษาเป็นการเพิ่มความรู้และเพื่อจะได้แสดงความคิดเห็น
6. ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาต่อในโอกาสที่สมควร เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการสอนที่ปฏิบัติอยู่ให้ดีขึ้น

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ (2533 หน้า 34-37) อ้างถึง พิทยา ชวัญทอง (2523 หน้า 11-16) ได้กล่าวถึง การสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาอยู่มากและเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานการสอนวิชาเกษตร ซึ่งพอสรุปปัญหาได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดพื้นที่ทำการเกษตร เป็นปัญหาทั้ง โรงเรียนในเมืองและ โรงเรียนเปิดใหม่
2. ปัญหาเรื่องน้ำที่จะใช้ในการศึกษา
3. ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะใช้ทำการเกษตร
4. ขาดสถานที่เพาะชำ
5. ขาดแคลนอาคารเรียนเกษตร
6. ปัญหาขาดตำราเรียน คู่มือ อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
7. โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนการสอนเกษตรน้อย
8. ครูเกษตรทำการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ
9. นักเรียน ไม่มีทุนในการจัดทำ โปรแกรมการผลิตทางการเกษตรตามที่ได้เล่าเรียนมา
10. ผู้ปกครองและชุมชน ไม่สนับสนุน ให้บุตรหลานของตนเรียนเกษตร
11. ครูเกษตรขาดความรักในอาชีพครูเกษตรอย่างแท้จริง
12. ปัญหาคำตอบแทนความดีความชอบที่ครูเกษตรควรจะได้รับ
13. ปัญหาการศึกษาต่อหรือการฝึกอบรม โอกาสที่ครูเกษตรจะได้ศึกษาต่อมีน้อย

ปัญหาเหล่านี้จะเป็นตัวแปรที่เป็นผลทำให้การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรไม่เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่

น้อย ศิริโชติ (2523 หน้า 6-8) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะต้องบริหารงานด้านบุคคลากร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนความรู้ ความชำนาญเฉพาะอย่างให้แก่หน่วยงานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการทำงาน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ (2525 หน้า 180-181) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6 ได้สรุปว่า

1. ครูและอาจารย์มีความรู้และเข้าใจในหลักสูตรอย่างไม่ทั่วถึง หนังสือหลักสูตรยังไม่เพียงพอกับจำนวนครู ทำให้การเรียนการสอนวิชาเกษตร ไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรให้ความเห็นว่า ผู้บริหารให้การสนับสนุนต่อการเรียนการสอนปานกลาง แสดงว่าผู้บริหารยังไม่เข้าใจหลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอน เกิดจากการขาดแคลนบุคลากรในการสอนวิชาเกษตรกรรม ครู-อาจารย์ผู้สอนต้องรับผิดชอบการสอนวิชาเกษตรและวิชาอื่น ๆ
4. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีวุฒิปริญญาตรีที่เกี่ยวกับการเกษตรน้อย ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่า นอกนั้นเป็นวุฒิต่อ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตร
5. พื้นที่ที่ให้นักเรียนฝึกงานเกษตรด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ หรืออาจเป็นเพราะครูจบเกษตรด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ และมีสภาพพื้นที่ของ โรงเรียนเหมาะแก่การเพาะปลูก

ระพีพร ทองทั่ว (2530 หน้า 30) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้สอนวิชาเกษตรกรรมตามแนวความคิดของนักศึกษาสาขาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ครูสอนวิชาเกษตรควรมีคุณลักษณะทางการสอนที่สำคัญดังนี้ คือ ควรมีความรู้กว้างขวาง มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า และให้นักศึกษาได้ปฏิบัติของจริง
2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ครูต้องมีลักษณะเป็นผู้นำน่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง วางตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติกับนักศึกษา แต่งกายสุภาพรัดกุม เหมาะสมกับกิจกรรมที่ทำ
3. คุณลักษณะด้านสัมพันธภาพ ครูต้องยินดีรับฟังทั้งปัญหาและให้คำปรึกษา มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษาและครูสามารถแนะแนวทางการประกอบอาชีพเกษตรได้

สุวีร ศรีทองกิติกุล (2523 หน้า:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะครูเกษตรเขตการศึกษาที่ 5 เกี่ยวกับทักษะเกษตรในหมวดวิชาอาชีพเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ได้ว่า ครู-อาจารย์ควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาของแต่ละบทเรียนและให้นักเรียนได้เรียน โดยการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความสนใจและนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน อาจมีการศึกษานอกสถานที่และเชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศของการเรียนการสอน

ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ (หน้า 162)อ้างโดย อำนาจ ขอลอยกลาง (2525 หน้า 11) ได้ศึกษาถึงสภาพวิธีการสอนวิชาเกษตรของครูในโรงเรียนมัธยมพบว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย แล้วให้นักเรียนจด ได้เสนอแนะว่าเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมนัก เพราะนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสได้เห็นจากการปฏิบัติของจริง ทำให้การเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ซึ่งมีจำนวนโรงเรียน 29 โรงเรียน จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร 63 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่มีลักษณะคำถาม 2 แบบ คือ

1. คำถามแบบปลายปิด
2. คำถามแบบปลายเปิด

โดยกำหนดเนื้อหาแบบสอบถามไว้ 5 ประเด็น คือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สถานการณ์จัดการเรียนการสอน
3. ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร
4. ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน
5. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหา

3.2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำมาร่างเป็นสอบถามและศึกษาจากรายงานการวิจัย หนังสือและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ เพื่อตรวจแก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถาม

3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม ทดสอบแบบสอบถามโดยให้คณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจและนำมาแก้ไข

3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ทำการวิจัย ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ดังนี้

1. ติดต่อหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย ออกหนังสือราชการส่ง ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนที่ท่านรับผิดชอบ เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม

2. ส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย เพื่อดำเนินการตามที่แจ้งไว้

3. ให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่แต่ละโรงเรียนส่งมายังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด หลังจากการกรอกแบบสอบถามแล้ว ส่งกลับมายังภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 63 ชุด ได้รับคืน 36 ชุด คิดเป็นร้อยละ 57.14 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำข้อมูลที่ได้จากแต่ละรายการรวมเข้าตารางข้อมูลดิบแล้ว
นำไปหาค่าสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก

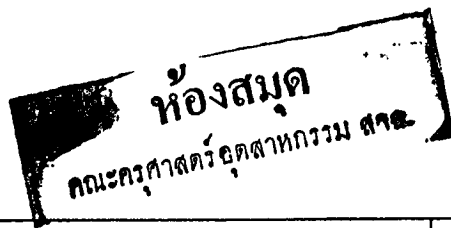
N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4.2 ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	30	83.33
หญิง	6	16.66
2. อายุ		
20 - 25	2	5.50
26 - 30	5	13.88
31 - 35	13	36.11
36 - 40	10	27.77
41 - 45	6	16.66
3. ศาสนา		
พุทธ	36	100.00
4. สถานภาพการสมรส		
โสด	12	33.33
สมรส	24	66.66
5. อายุราชการ		
น้อยกว่า 1 ปี	2	5.50
1 - 5	6	16.66
6 - 10	9	25.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
11 - 15	10	27.77
16 - 20	8	22.22
21 ขึ้นไป	1	2.77
6. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาเอก		
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	5	13.88
ปริญญาตรี	29	80.55
ปริญญาโท	2	5.55
สาขาวิชาเอก		
เกษตรศาสตร์	(16)	-
บริหาร	(1)	-
ช่างกลเกษตร	(1)	-
บรรณารักษ์	(1)	-
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	(6)	-
เกษตรศึกษา	(1)	-
พืชไร่	(1)	-
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	(2)	-
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	(1)	-
พืชศาสตร์	(4)	-
พืชสวนประดับ	(1)	-
ปฐพีศาสตร์	(1)	-

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

027839

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
7. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
อาจารย์ 1	9	29.03
อาจารย์ 2	22	70.96
ไม่ระบุ	5	13.88
8. ประสบการณ์สอน		
เพิ่งเริ่มสอน	1	2.77
สอนมาแล้วไม่เกิน 1 ปี	2	5.55
1 - 5 ปี	6	16.66
6 - 10 ปี	9	25.00
11 - 15 ปี	9	25.00
16 - 20 ปี	8	22.22
21 ปีขึ้นไป	1	2.77
9. หน้าที่อื่น ๆ		
ครูประจำชั้น	(24)	-
ทำงานธุรการ	(5)	-
แนะแนว	(1)	-
เจ้าหน้าที่ลูกเสือ	(2)	-
รองหัวหน้าหมวด	(1)	-
เจ้าหน้าที่การเรียนการสอน	(1)	-
หัวหน้าฝ่ายปกครอง	(3)	-
ฝ่ายบริการ	(7)	-

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่กิจกรรมสหกรณ์	(3)	-
กิจกรรมนักเรียน	(1)	-
หัวหน้าหมวดวิชาศิลป์	(1)	-
นายทะเบียน	(1)	-
หัวหน้าหมวด	(1)	-
ช่วยสอน	(1)	-
ที่ปรึกษา ช.ก.ท.	(1)	-
ที่ปรึกษาโครงการหารายได้ระหว่างเรียน	(1)	-
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	(1)	-
บรรณารักษ์	(1)	-
วิชาหมวดเกษตร	(1)	-
หัวหน้าแผนงาน	(1)	-
10. จำนวนคาบที่สอนในภาคเรียนนี้ต่อสัปดาห์		
ชื่อวิชา		
อังกฤษ	(3)	-
โครงการงาน	(16)	-
กิจกรรมลูกเสือ	(13)	-
กิจกรรม ช.ก.ท.	(12)	-
การจัดสวน	(2)	-
การเลี้ยงสัตว์ปีกเฉพาะอย่าง	(8)	-
อาชีพเกษตร	(3)	-
ภาษาไทย	(1)	-

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
งานเกษตรพื้นฐาน	(24)	-
แนะแนว	(9)	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(13)	-
พระพุทธศาสนา	(6)	-
คณิตศาสตร์	(1)	-
การปลูกไม้ผลล้มลุก	(1)	-
ระดับชั้นที่สอนรวม		
ม. 1	(49)	-
ม. 2	(51)	-
ม. 3	(59)	-
ม. 4	(8)	-
ม. 5	(9)	-
ม. 6	(7)	-
ปวช.	(11)	-
จำนวนนักเรียนกลุ่มละ		
1 - 10	(9)	-
11 - 20	(27)	-
21 - 30	(15)	-
31 - 40	(30)	-
41 - 50	(15)	-
51 - 60	(5)	-
61 ขึ้นไป	(53)	-

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
1 - 5	(115)	-
6 - 10	(20)	-
11 - 15	(2)	-
15 ขึ้นไป	(2)	-
11. รายวิชาที่สอนในรอบ 3 ปี ที่ผ่านมา		
พุทธศาสนา	(9)	-
ภาษาไทย	(2)	-
แนะแนว	(8)	-
วิทยาศาสตร์	(3)	-
คณิตศาสตร์	(4)	-
อังกฤษ	(9)	-
ชีววิทยา	(2)	-
พันธุศาสตร์เบื้องต้น	(2)	-
เตรียมลูกเสือ	(1)	-
งานเกษตรพื้นฐาน	(21)	-
การทำสนามหญ้า	(1)	-
การเพาะเห็ด	(8)	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(13)	-
การปลูกไม้ผลเศรษฐกิจทั่วไป	(6)	-
พืชสมุนไพร	(2)	-
โครงการเกษตร	(9)	-

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒๐๐

๒๐๐

๒๗/๙

๒

๒

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
ผลิตภัณฑ์พีซี	(6)	-
พีซีไร้	(1)	-
การเลี้ยงสุกรขุน	(1)	-
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	(2)	-
การเลี้ยงสัตว์ปีกเฉพาะอย่าง	(6)	-
การจัดสวน	(1)	-
ประชาสัมพันธ์สิ่งแวดล้อม	(1)	-
ระดับชั้นที่สอน		
ม. 1	(34)	-
ม. 2	(36)	-
ม. 3	(29)	-
ม. 4	(16)	-
ม. 5	(9)	-
ม. 6	(8)	-
ปวช.	(4)	-
12. รายวิชาที่สอน		
ซ้ำ	29	80.55
ไม่ซ้ำ	5	13.88
ไม่ระบุ	2	5.55
13. สาเหตุที่สอนวิชาอื่น		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	(28)	-
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็นอย่างดี	(9)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	(8)	-
มีครูเกษตรหลายคน	(7)	-
14. จำนวนคาบที่สอนในรอบ 3 ปี		
จำนวนคาบโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์		
11 - 15	1	2.77
16 - 20	21	58.33
21 - 25	4	38.88
จำนวนคาบต่อสัปดาห์		
ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด		
16 - 20	12	33.33
21 - 25	6	16.66
26 - 30	5	13.88
31 ขึ้นไป	13	36.11
ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด		
ต่ำกว่า 10 คาบ	3	8.33
11 - 15	6	16.66
16 - 20	21	58.33
21 - 25	4	11.11
26 ขึ้นไป	2	5.55
15. การฝึกอบรมในด้านการสอน		
ไม่เคย	14	38.88
เคย	22	61.11

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
เรื่อง		
การใช้ EM กับการเกษตร	(1)	-
การงานพื้นฐานอาชีพ	(2)	-
การสอน โดยเน้นทักษะขบวนการ	(1)	-
การเพาะเห็ด	(1)	-
การพัฒนาการเรียนการสอน	(1)	-
สัมมนาครูสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยม	(2)	-
หลักสูตร	(1)	-
ทำแผนการสอนวิชาเกษตร	(2)	-
การวัดประเมินผล	(2)	-
การจัดสื่อการเรียนการสอน	(2)	-
16. การฝึกอบรมด้านเกษตร		
ไม่เคย	13	36.11
เคย	23	63.88
เรื่อง		
การเพาะขยายพันธุ์ปลาเศรษฐกิจ	(1)	-
ปลูกป่ากับชุมชน	(1)	-
เพาะเห็ด	(1)	-
ผสมเทียมปลา	(1)	-
การใช้ปุ๋ยและสารเคมี	(1)	-
ผลิตสัตว์เล็ก	(1)	-
เทคนิคการขยายพันธุ์ไม้ผล	(2)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
เทคนิคการถนอมผลผลิตการเกษตร	(1)	-
เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด	(1)	-
จุลินทรีย์กับการเกษตร	(1)	-
17. ฝึกอบรมครั้งสุดท้าย		
ไม่ถึง 1 ปี	(8)	-
1 ปี	(10)	-
2 ปี	(2)	-
4 ปี	(1)	-
5 ปี	(1)	-
มากกว่า 5 ปี	(6)	-
ไม่ระบุ	(9)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

จากตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดหนองคาย จากผลการวิจัยพบว่าครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรเป็นเพศชายร้อยละ 83.33 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 16.66 ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.11 และช่วงอายุ 36-40, 41-45 และ 26-30 คิดเป็นร้อยละ 27.77, 16.66 และ 13.88 ตามลำดับ นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด สถานภาพการสมรส พบว่าส่วนใหญ่สมรสแล้วร้อยละ 66.66 รองลงมาคือ เป็นโสดร้อยละ 33.33 ส่วนมากมีอายุราชการช่วง 11-15 ปี ร้อยละ 27.77 รองลงมาคือ ช่วง 6-10, 16-20 และ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 25, 22.22 และ 16.66 ตามลำดับมีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุดคือ ร้อยละ 80.55 อนุปริญญาร้อยละ 13.88 และปริญญาโทร้อยละ 5.55 และสาขาวิชาเอกที่จบมากที่สุด สาขาวิชาเกษตรศาสตร์, สาขาส่งเสริมการเกษตร เอกสาขานี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และสหกรณ์ และสาขาวิชาชีพศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนมากอยู่ในตำแหน่งอาจารย์ 2 ร้อยละ 70.96 รองลงมาเป็นอาจารย์ 1 ร้อยละ 29.03 สำหรับประสบการณ์สอนอยู่ในช่วง 6-10 ปี และ 11-15 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25 เท่ากัน รองลงคือ ช่วง 16-20 ปี, 1-5 ปี และสอนมาแล้วไม่เกิน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.22, 16.66 และ 5.55 ตามลำดับ หน้าที่อื่น ๆ นอกจากการสอนของครู-อาจารย์เกษตรส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ทำหน้าที่ฝ่ายบริการ ทำงานธุรการ และหัวหน้าฝ่ายปกครอง ตามลำดับ จำนวนคาบที่สอนในภาคเรียนนี้ส่วนมาก 11-20 คาบ ร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ 21-25 คาบ, 11-15 คาบ และ 26 คาบขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.55, 11.11 และ 8.33 ตามลำดับเป็นวิชาแกนเกษตรพื้นฐานมากที่สุดวิชาโครงการงาน วิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและวิชาแนะแนวรองลงมา ตามลำดับ ระดับชั้นที่สอน ม.3, ม.2 และ ม.1 ตามลำดับ จำนวนนักเรียนจะอยู่ในช่วง 60 คนขึ้นไป, 31-40 และ 11-20 ตามลำดับ จำนวนคาบต่อสัปดาห์อยู่ในช่วง 1-5, 6-10 และ 11-15 ตามลำดับสำหรับรายวิชาที่สอนในรอบ 3 ปี คือ วิชาแกนเกษตรพื้นฐาน, วิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและวิชาโครงการงาน ตามลำดับ ระดับชั้นที่สอนในรอบ 3 ปี ส่วนใหญ่เป็นชั้น ม.2 รองลงคือ ชั้นม.1, ม.3 และ ม.4 ตามลำดับ และรายวิชาที่สอนซ้ำ คิดเป็นร้อยละ 85.29 รายวิชาที่สอนไม่ซ้ำร้อยละ 14.07 และสาเหตุที่ครูเกษตรไปสอนวิชาอื่นส่วนมากจำนวนครูวิชาอื่นไม่พอรองลงคือมีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็นอย่างดี, โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย และมีครูเกษตรหลายคนตามลำดับ ส่วนจำนวนคาบที่สอนในรอบ 3 ปีโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ในช่วง 16-20 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงคือ ช่วง 21-25 และ 11-15 ร้อยละ 38.88 และ 2.77 ตามลำดับ และจำนวนคาบต่อสัปดาห์สอนมากที่สุดใภาคเรียนคือ 31 คาบขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.11 รองลงมาคือ ช่วง 16-20, 21-25 และช่วง 26-30 คิดเป็นร้อยละ 33.33, 16.66 และ 13.88 ตามลำดับ สัปดาห์ที่สอนน้อยที่สุดในภาคเรียนคือช่วง 16-20 ร้อยละ 58.33 รองลงมาคือ ช่วง 11-15, 21-25 และต่ำกว่า 19 คิดเป็นร้อยละ 16.66, 11.11 และ 8.33 ตามลำดับ สำหรับการฝึกอบรมในด้านการสอนครูเกษตรที่ไม่เคยอบรมร้อยละ 38.88 และเคยอบรมร้อยละ 61.11 ส่วนมากจะอบรมในเรื่องการงานพื้นฐานอาชีพ, สัมมนาครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา, ทำแผนการสอนวิชาเกษตร, การวัดประเมินผล การจัดสื่อการเรียนการสอน อบรมในเรื่องการใช้ EM กับการเกษตร, การสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ, การเพาะเห็ด, การพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตร และครูเกษตรที่ไม่เคยฝึกอบรมด้านเกษตรร้อยละ 36.11 ส่วนผู้ที่เคยฝึกอบรมร้อยละ 63.88 ส่วนมากจะอบรมในเรื่องเทคนิคการขยายพันธุ์ไม้ผล รองลงมาคือ การเพาะขยายพันธุ์เศรษฐกิจ, ปลูกป่ากับชุมชน, เพาะเห็ด, ผสมเทียมปลา, การใช้ปุ๋ยและสารเคมี, ผลิตภัณฑ์เล็ก, จุลินทรีย์กับการเกษตร, เทคนิคการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถนนผลผลิตเกษตร และเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด สำหรับการฝึกอบรมครั้งสุดท้าย ส่วนมากจะผ่านมาแล้ว 1 ปี รองลงมาคือ ไม่ถึง 1 ปี ,มากกว่า 5 ปี และ 2 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
1. จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
มากเกินไป	2	5.55
ค่อนข้างมาก	9	25
เหมาะสมแล้ว	23	63.88
น้อยเกินไป	2	5.55
2. การคัดเลือกนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี	(4)	-
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนและให้นักเรียนเลือก	(25)	-
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม	(11)	-
เปิดบังคับเรียน	(1)	-
3. การตั้งใจเรียนของนักเรียน		
ตั้งใจมาก	(5)	-
ตั้งใจแต่ไม่มากนัก	(22)	-
ไม่ค่อยตั้งใจ	(11)	-
แล้วแต่จุดประสงค์รายวิชา	(1)	-
4. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่สอน		
ขนาดกลุ่มนักเรียน		
กลุ่มใหญ่มากเกินไป	(5)	-
กลุ่มค่อนข้างใหญ่	(10)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว	(17)	-
กลุ่มค่อนข้างเล็ก	(8)	-
กลุ่มใหญ่มากเกินไป		
ต่ำกว่า 50	(3)	-
51 - 75	(2)	-
กลุ่มค่อนข้างใหญ่		
21 - 30	(1)	-
31 - 40	(5)	-
41 - 50	(3)	-
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว		
10 - 20	(7)	-
21 - 30	(2)	-
31 - 40	(4)	-
41 - 50	(2)	-
กลุ่มค่อนข้างเล็ก		
5 - 10	(3)	-
16 - 20	(4)	-
5. ห้องเรียนวิชาเกษตร		
มี	18	50
ไม่มี	18	50
โรงฝึกงาน	2	25
แปลงเกษตร	4	50

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
รมไม้	1	12.5
เรือนเพาะชำ	1	12.5
6. การจัดพื้นที่ในการปฏิบัติงาน		
จัด	30	83.33
ไม่จัด	6	16.66
7. พื้นที่ฝึกปฏิบัติงาน		
วิชาด้านพืช	8	22.22
พื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่	1	3.84
1 - 5 ไร่	25	96.15
วิชาด้านสัตว์	5	13.88
พื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่	3	37.5
1 - 5 ไร่	5	62.5
กิจกรรม	2	5.55
พื้นที่ 1 - 5 ไร่	2	100
8. การกำหนดเนื้อหา		
จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและ รวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ	(31)	-
ใช้เนื้อหาตามคู่มือและแนวการสอนแนะแนว	(12)	-
สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน	(11)	-
9. การเตรียมการสอน		
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ	(18)	-

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
ทำแผนการสอนเป็นเนื้อหาในหนังสือเรียน	(21)	-
10. การใช้สื่อและอุปกรณ์		
อุปกรณ์ประกอบการสอน		
รูปภาพ	(18)	-
ของจริง	(22)	-
สไลด์	(5)	-
หนังสือ	(6)	-
แผ่นภาพ	(2)	-
วิดีโอ	(1)	-
เหตุผลการใช้		
เหมาะสมกับนักเรียนทุกคน	(6)	-
หาง่าย	(14)	-
เหมาะสมกับเนื้อหา	(5)	-
นักเรียนได้ปฏิบัติจริง	(5)	-
อุปกรณ์อื่นชำรุด	(1)	-
เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	(3)	-
นักเรียนเข้าใจมากขึ้น	(6)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

จากตารางที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนในการวิจัยครั้งนี้คือ จำนวนคาบการ
สอนต่อสัปดาห์ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากจะเหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 63.88
รองลงมาคือ ก่อนข้างมากร้อยละ 25 และมากเกินไป, น้อยเกินไปร้อยละเท่ากันคือ 5.55 สำหรับ
การคัดนักเรียนให้เรียนวิชานั้น ส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจะกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนและให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนเลือก รองลงมาคือ โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม, ให้ นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรีและเปิดบังคับเรียนตามลำดับ นักเรียนที่เรียนวิชา เกษตรส่วนใหญ่จะตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก รองลงมาคือ ไม่ค่อยตั้งใจ,ตั้งใจมากแล้วแต่จุดประสงค์ รายวิชา ตามลำดับ ส่วนขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมส่วนมากเป็นขนาดที่เหมาะสมแล้ว คือ 10-20 คน, 31-40, 21-30 และ 41-50 ตามลำดับ รองลงมาเป็นกลุ่มค่อนข้างใหญ่ คือ ช่วง 31-40, 41-50 และ 21-30 ตามลำดับ กลุ่มค่อนข้างเล็ก คือ ช่วง 16-20, 5-10 และ 42.85 ห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะมีและไม่มีคิดเป็นร้อยละเท่ากันคือ 50 สำหรับโรงเรียนที่ไม่มีห้อง เรียนเกษตรเฉพาะ ส่วนมากจะแปลงเกษตรร้อยละ 50 รองลงมาคือ โรงฝึกงานร้อยละ 25 และ รมไม้เรือนเพาะชำร้อยละ 12.5 สำหรับการจัดพื้นที่ปฏิบัติส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจะจัดพื้นที่ให้คิด เป็นร้อยละ 83.33 และไม่ได้จัดพื้นที่ให้ ร้อยละ 16.66 ส่วนพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานที่โรงเรียนจัดให้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ใช้ทางด้านวิชาพืช ร้อยละ 22.22 ซึ่งมีพื้นที่อยู่ในช่วง 1-5 ไร่ ส่วนมากร้อยละ 96.15 รองลงมาคือ พื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่ ร้อยละ 3.84 พื้นที่วิชาด้านสัตว์ ร้อยละ 13.88 มีพื้นที่ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1- 5 ไร่ ร้อยละ 62.5 รองลงมาเป็นพื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่ ร้อยละ 37.5 และ พื้นที่ที่ใช้ด้านกิจกรรม ร้อยละ 5.55 อยู่ในช่วง 1-5 ไร่ การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียน การสอน ส่วนมากครูจะจัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ รองลงมาคือ ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะแนว และสอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน ตามลำดับ การเตรียมการสอนส่วนมากจะใช้วิธีทำแผนการสอนเป็นเนื้อหาในหนังสือเรียน รองลงมาคือ ทำ แผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน ครูเกษตรส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์ของจริงคิดเป็น รองลงมาคือ รูปภาพ หนังสือ และสไลด์ ตามลำดับ และเหตุผลในการเลือกใช้สื่อส่วนใหญ่ เพราะหาง่ายเหตุผลรองลงมาคือ เหมาะกับนักเรียนทุกคน และนักเรียนเข้าใจมากขึ้น เหมาะสมกับเนื้อหา นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
1. ความต้องการปรับปรุงตนเอง		
ไม่ต้องการ	1	2.77
ต้องการ	35	97.22
ความรู้และทักษะด้านการสอน	(24)	-
ความรู้และทักษะทางการเกษตร	(31)	-
พัฒนาด้านบุคลิกภาพ	(3)	-
ใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย	(5)	-
2. ความต้องการรับการฝึกอบรม		
ไม่ต้องการ	2	5.55
ต้องการ	34	94.44
เทคนิควิธีสอน	(21)	-
การวัดและประเมินผลการเรียน	(14)	-
การทำแผนการสอน	(22)	-
การวิเคราะห์หลักสูตร	(12)	-
การใช้และการผลิตสื่อการสอน	(28)	-
จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	(14)	-
การผลิตชุดการสอนด้วยตนเอง	(28)	-
คอมพิวเตอร์	(1)	-
3. ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการเกษตร		
ไม่ต้องการ	2	5.55
ต้องการ	34	94.44
เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	(5)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
ผลิตไม้เอกฤดู	(4)	-
ผลิตพันธุ์ไม้ในท้องถิ่น	(2)	-
ธุรกิจเกษตรแผนใหม่	(2)	-
จัดสวน	(4)	-
ผสมเทียมโค	(2)	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(3)	-
เพาะเห็ด	(5)	-
เพาะเลี้ยงปลา	(3)	-
การใช้สื่อ	(4)	-
ผสมเทียมปลา	(2)	-
การปลูกหญ้า	(1)	-
4. ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ (N=71)		
การพูด	(23)	-
การแต่งกาย	(4)	-
กริยาท่าทาง	(13)	-
มนุษยสัมพันธ์	(16)	-
ความกระตือรือร้น	(15)	-
5. ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการ	9	25.00
ต้องการ	27	75.00

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
ปริญญาตรี สาขา	5	18.51
เทคโนโลยีการเกษตร	(1)	-
พืชสวน	(2)	-
บริหารธุรกิจ	(1)	-
ส่งเสริมการเกษตร	(1)	-
ปริญญาโท สาขา	20	74.07
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	(5)	-
บริหารการศึกษา	(3)	-
พืชศาสตร์	(1)	-
สัตวปีก	(1)	-
สัตวบาล	(3)	-
ศึกษาศาสตร์	(2)	-
เกษตรศาสตร์	(1)	-
พืชไร่	(4)	-
ปริญญาเอก สาขา	2	7.40
หลักสูตรการสอน	(1)	-
บริหารการศึกษา	(1)	-
6. ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหา		
จัดห้องเรียนหรืออาคารเรียนให้	13	28.88
จัดห้องอุปกรณ์ให้	11	24.44
เพิ่มบุคลากร	1	2.22
มีรั้วรอบมั่นคง แข็งแรง	2	4.44

หมายเหตุ (...) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
จัดหาอุปกรณ์	1	2.22
จัดเรือนเพาะชำให้	6	13.33
จัดพื้นที่ปฏิบัติงาน	4	8.88
จัดแหล่งเก็บน้ำ	3	6.66
ห้องสมุดเกษตร	1	2.22
ห้องปฏิบัติงาน	3	6.66
7. ประเภทสื่อที่ต้องการ		
ของจริง	(15)	-
สไลด์	(14)	-
รูปภาพ	(9)	-
วีดิทัศน์	(13)	-
แถบภาพ	(2)	-
หนังสือเกี่ยวกับเกษตร	(3)	-
กล้องถ่ายภาพ	(1)	-
หุ่นจำลอง	(2)	-
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	(1)	-
8. ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนวิชาเกษตร (N=55)		
งบประมาณให้พอเพียง	(17)	-
เพิ่มบุคลากร	(4)	-
เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ	(8)	-
เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร	(10)	-
ให้ขวัญกำลังใจ	(7)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
สนับสนุนสื่อการสอน	(7)	-
จัดห้องเก็บอุปกรณ์	(1)	-
ควบคุมครุเกษตร	(1)	-
9. ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์		
ไม่ต้องการ	3	5.35
ต้องการ	18	32.14
สนับสนุนเทคนิควิธีสอน	(8)	-
จัดนิเทศภาคเรียนละ 1 ครั้ง	(2)	-
สนับสนุนผลิตสื่อ	(7)	-
นิเทศการเขียนแผนการสอน	(7)	-
ทำแบบสอบถามความต้องการของโรงเรียน	(1)	-
ให้ติดตามเพื่อแก้ปัญหาจริง ๆ	(5)	-
แนะนำการวิเคราะห์หลักสูตร	(1)	-
จัดหาหนังสือใหม่ ๆ สนับสนุน	(3)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

จากตารางที่ 3 ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร สำหรับความต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ครูเกษตรที่ไม่ต้องการปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 2.77 ต้องการปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 97.22 ส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงความรู้และทักษะทางการเกษตรรองลงมาคือ ความรู้และทักษะด้านการสอน, ใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย, พัฒนาด้านบุคลิกภาพตามลำดับ ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมไม่ต้องการอบรมคิดเป็นร้อยละ 5.55 ต้องการอบรมร้อยละ 94.44 ต้องการฝึกอบรมเรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอนและการผลิตชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนด้วยตนเอง การทำแผนการสอนและเทคนิควิธีสอนส่วนการฝึกอบรมด้านการเกษตร ครูที่ไม่ต้องการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 5.55 และครูที่ต้องการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 94.44 ส่วนมากจะมีความต้องการฝึกอบรมในเรื่องการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการเพาะเห็ด รองลงมาคือความต้องการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตไม้ดอกฤดู, การจัดสวนและการใช้สื่อ ความต้องการฝึกอบรมในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและการเพาะเลี้ยงปลา ลำดับสุดท้ายเป็นความต้องการฝึกอบรมเรื่องการผลิตพันธุ์ไม้ในท้องถิ่น, ธุรกิจเกษตรแผนใหม่, การผสมเทียมโคและการผสมเทียมปลา และพบว่าครูเกษตรส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านการพูด รองลงมาคือ ความต้องการปรับปรุงในด้านมนุษยสัมพันธ์, ความกระตือรือร้นและกริยาท่าทาง ตามลำดับ สำหรับการศึกษาคือ ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดหนองคายที่ไม่ต้องการศึกษาคือคิดเป็นร้อยละ 25 และที่ต้องการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 75 วุฒิที่ต้องการศึกษามากที่สุด คือ วุฒิปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมา คือ วุฒิปริญญาตรีและปริญญาเอก ร้อยละ 18.51 และ 7.40 ตามลำดับส่วนความต้องการที่จะให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาโดยจัดห้องเรียนและอาคารเรียนให้ ร้อยละ 28.88 รองลงมาคือ จัดห้องอุปกรณ์ให้, จัดเรือนเพาะชำให้ และต้องการให้จัดพื้นที่ปฏิบัติงานให้ ร้อยละ 24.44, 13.33 และ 8.88 ตามลำดับ ประเภทสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน ที่ต้องการมากที่สุดคือ ประเภทของจริง คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาคือ ต้องการสื่อประเภทสไลด์, วัสดุทัศนและรูปภาพตามลำดับ และสื่อประเภทอื่น ๆ ที่ต้องการพบความต้องการ เช่น หนังสือเกี่ยวกับเกษตร, ทุนจำลอง, แถบภาพ และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นต้น สำหรับความต้องการที่จะให้ผู้บริหารสนับสนุนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ต้องการที่จะให้สนับสนุนทางด้านการจัดงบประมาณให้เพียงพอ ความต้องการรองลงมาคือ ต้องการให้เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร, จัดเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ และต้องการให้ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ, สนับสนุนด้านสื่อการสอน ตามลำดับ สำหรับความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในจังหวัดหนองคายที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 5.35 และที่ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 32.14 พบว่าครูเกษตรในจังหวัดหนองคาย ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือในด้านการสนับสนุนเทคนิควิธีสอนมากที่สุดรองลงมาคือ ต้องการให้ช่วยเหลือในด้านการสนับสนุนการผลิตสื่อและนิเทศการเขียนแผนการสอน ต้องการให้ติดตามเพื่อแก้ปัญหาจริง ๆ และต้องการให้จัดหาหนังสือใหม่ ๆ สนับสนุน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ก แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
1. ปัญหาสถานที่ฝึกงาน		
ขาดเครื่องมืออุปกรณ์	(10)	-
น้ำไม่เพียงพอ	(10)	-
น้ำท่วมขัง	(3)	-
ห่างไกลสถานที่ฝึกงาน	(4)	-
พื้นที่น้อย	(2)	-
ไม่มีห้องปฏิบัติการ	(2)	-
แปลงปฏิบัติไม่เพียงพอ	(4)	-
ดินไม่สมบูรณ์	(6)	-
2 ปัญหาการกำหนดเนื้อหา		
ไม่มี	23	63.88
มี	13	36.11
คู่มือขาดแคลน	(10)	-
ประเมินผลการเรียน	(3)	-
3. ปัญหาการจัดหาวัสดุฝึก		
ไม่มี	13	36.11
มี	23	63.88
ขาดงบประมาณจัดซื้อ	(10)	-
ขออนุมัติยาก	(3)	-
แหล่งจัดซื้อวัสดุห่างไกล	(3)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ก (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
4. ปัญหาการใช้อุปกรณ์		
โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน	(4)	-
มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ	(20)	-
โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ	(13)	-
มีสื่อและอุปกรณ์แต่ชั้นตอนเบิกใช้ยุ่งยาก	(3)	-
สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักสูญหายบ่อย ๆ เพราะ ไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย	(11)	-
มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดส่วนใหญ่	(14)	-

หมายเหตุ (...) = ความถี่

จากตารางที่ 4 ก ส่วนปัญหาสถานที่ปฏิบัติงาน ส่วนมากจะเป็นปัญหาขาดเครื่องมืออุปกรณ์ และน้ำไม่เพียงพอ รองลงมาคือ สภาพดินไม่สมบูรณ์ ห่างไกลสถานที่ปฏิบัติงานและแปลงปฏิบัติไม่เพียงพอ ปัญหาน้ำท่วมซึ่งตามลำดับ ด้านการกำหนดเนื้อหาของครูเกษตรที่ไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 63.88 ครูเกษตรที่มีปัญหาด้านการกำหนดเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 36.11 และส่วนมากจะมีปัญหาการขาดแคลนคู่มือ รองลงมาคือ ปัญหาการประเมินผลการเรียน สำหรับครูเกษตรที่ไม่มีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึก คิดเป็นร้อยละ 36.11 มีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึก คิดเป็นร้อยละ 63.88 ปัญหาที่เจอคือ ขาดงบประมาณจัดซื้อ ขออนุมัติยากและแหล่งจัดซื้อวัสดุห่างไกล ปัญหาที่พบในการใช้วัสดุอุปกรณ์มากที่สุดคือ อุปกรณ์มีแต่จำนวนไม่เพียงพอ รองลงมาคือ มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดส่วนใหญ่ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัยตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ข แสดงการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน (5 อันดับ)

สาเหตุของปัญหา	อันดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
1. การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	15	5	4	-	2
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์และสถานที่	8	7	7	5	1
3. ความพร้อมของครูผู้สอน	2	5	2	5	4
4. วิธีการสอนของครูเกษตร	1	3	5	5	8
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	-	-	2	4	2
6. สภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ	4	4	8	3	6
7. ผลงานด้านเกษตรของโรงเรียน	2	6	2	6	4
8. นักเรียนรุ่นก่อน ๆ	-	-	-	-	1
9. ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	2	2	2	5	1
10. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	-	-	2	2	1
11. ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน	-	1	-	-	4

จากตารางที่ 4 ข การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน พบว่าปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรนั้น เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญ 5 อันดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ลำดับที่ 1 การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร

ลำดับที่ 2 ความพร้อมด้านอุปกรณ์และสถานที่

ลำดับที่ 3 สภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ

ลำดับที่ 4 ผลงานด้านเกษตรของโรงเรียน

ลำดับที่ 5 วิธีการสอนของครูเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
1. จำนวนคาบต่อสัปดาห์ที่เหมาะสมกับการสอน		
11 - 16	9	25
17 - 22	27	76
2. กลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรภาคปฏิบัติ		
ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน	8	22.22
ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน	15	46.66
กลุ่มละ 20 - 30 คน	11	30.55
กลุ่มละ 30 - 40 คน	2	5.55
3. สถานที่ฝึกงาน		
พื้นที่ที่เห็นว่าเหมาะสม	9	37.5
นักเรียนไปปฏิบัติที่บ้าน แล้งครุ โปนิทัศน์	10	41.66
สถานที่ฝึกงานภายนอก	3	12.5
เข้าพื้นที่ใกล้โรงเรียน	1	4.16
บ้านพักครู	1	4.16
ไม่ระบุ	12	33.33
4. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร		
ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา	5	12.5
ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณต่อปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหาร	30	75
ใช้เงินรายได้หมุนเวียน ในหมวดวิชา	2	5
เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน	3	7.5

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
5. ข้อเสนอแนะ		
1. ควรมีห้องเก็บเครื่องมือเป็นสัดส่วน	(8)	-
2. คอยซ่อมบำรุงให้ใช้งานได้	(2)	-
3. ควรมีมาตรการเข้มงวดขึ้นในการเบิกจ่าย	(8)	-
4. ให้นักเรียนหามาเท่าที่พอหาได้	(2)	-
5. ครูหามาเอง	(3)	-
6. กรมควรจัดซื้อให้	(1)	-
7. สอบถามความต้องการของการของครูเกษตร	(1)	-
8. โรงเรียนจัดซื้อ	(3)	-
9. เพิ่มงบประมาณ	(8)	-
10. ลดขั้นตอนการเบิกงบ	(1)	-
11. ควรมีวัสดุผลิตสื่อ	(1)	-
6. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร		
1. จัดอาคาร สถานที่เกี่ยวกับเกษตรตามความเหมาะสมแต่ละโรงเรียน	(2)	-
2. ควรมีอุปกรณ์อย่างเพียงพอกับนักเรียน	(7)	-
3. หลักสูตรเปิดกว้างเกินไป	(2)	-
4. ควรมีเอกสารเผยแพร่ระหว่างโรงเรียน	(1)	-
5. ควรให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง	(3)	-
6. จัดทัศนศึกษาเมื่อมีโอกาส	(1)	-
7. ควรจัดอบรมครูเกษตรด้านเกษตรสมัยใหม่	(5)	-
8. กรมควรทำสื่อหรือแบบฝึกหัดเป็นรูปเล่ม	(4)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N =36)	ร้อยละ
9. ผู้เกี่ยวข้องควรร่วมมือประสานงานกัน	(1)	-
10. เพิ่มบุคลากร	(1)	-
11. ควรมีงบประมาณอย่างเพียงพอ	(3)	-
12. ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร	(6)	-
13. การเรียนการสอนควรให้เป็นลักษณะ โครงงาน	(2)	-
14. นักเรียนมีความสนใจวิชาเกษตรน้อย	(2)	-
15. ครูเกษตรควรได้รับการอบรมอย่างทั่วถึง	(1)	-
16. ควรมีสื่อการสอนที่ดี	(1)	-
17. ควรมีการสัมมนาแลกเปลี่ยนแนวการสอน	(1)	-
18. ควรให้ครูได้ศึกษาดูงานจากสถานประกอบการ	(1)	-

หมายเหตุ (..) = ความถี่

จากตารางที่ 5 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดหนองคาย เกี่ยวกับจำนวนคาบที่เหมาะสมในการสอนต่อสัปดาห์ส่วนมากมีความเห็นตรงกันว่าอยู่ในช่วง 17-22 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 76 รองลงมา คือ ช่วง 11-16 คาบ ร้อยละ 25 ส่วนกลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรภาคปฏิบัติส่วนมากมีความเห็นว่าควรมีขนาดไม่เกินกลุ่มละ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 46.66 รองลงมาคือ กลุ่มละ 20-30 คน, ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน และกลุ่มละ 30-40 คน คิดเป็นร้อยละ 30.55, 22.22 และ 5.55 ตามลำดับ ส่วนการแก้ปัญหาถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกให้ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย ให้นักเรียนไปปฏิบัติที่บ้าน แล้วตามนี้เทศเอา ร้อยละ 41.66 รองลงมาแก้ปัญหาโดยการ ใช้พื้นที่ที่เห็นว่าเหมาะสม สถานที่ฝึกงานภายนอก ร้อยละ 37.5 และ 12.5 ตามลำดับ เข้าพื้นที่ใกล้โรงเรียนและใช้บ้านพักครู ร้อยละ 4.16 ทางด้านการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ส่วนมากปฏิบัติโดยทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาต่อปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 75 รองลงมา คือ การปฏิบัติโดยขอซื้อได้ตลอดปีโดยมีเงินบำรุงการศึกษา เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียนและใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา ร้อยละ 12.5, 7.5 และ 5 ตามลำดับ

สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดหนองคาย ให้ข้อเสนอแนะที่ตรงกันมากที่สุด คือ ควรมีห้องเก็บเครื่องมือเป็นสัดส่วน ควรมีมาตรการเข้มงวดขึ้นในการเบิกจ่ายอุปกรณ์และควรมีงบประมาณ รองลงมาคือ ครูควรหาวัสดุอุปกรณ์มาเอง โรงเรียนควรจัดซื้อให้ ครูช่วยบำรุงวัสดุอุปกรณ์ให้ใช้งานได้ตลอดเวลา ให้นักเรียนหามาเท่าที่พอหาได้ กรมน่าจะจัดซื้อให้ สอบถามความต้องการของครูเกษตร ลดขั้นตอนการเบิกงบประมาณและควรมีวัสดุในการผลิตสื่อเป็นข้อเสนอแนะทั่วไป ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยม ครูเกษตรในจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่มีความคิดเห็น และเสนอแนะว่าควรมีอุปกรณ์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร ควรมีการจัดอบรมครูเกษตรด้านเกษตรสมัยใหม่และกรมควรทำสื่อหรือแบบฝึกหัดเป็นรูปเล่มส่งมาตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น ควรให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ควรมีงบประมาณอย่างเพียงพอ ควรจัดอาคารและสถานที่เกี่ยวกับเกษตรตามความเหมาะสม แต่ละโรงเรียน การเรียนการสอนให้เป็นลักษณะโครงการ นักเรียนมีความสนใจวิชาเกษตรน้อย ครูเกษตรได้รับการฝึกอบรมอย่างทั่วถึง และควรมีการสัมมนาแลกเปลี่ยนแนวการสอน

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนเพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแก่สถาบันการศึกษาที่ผลิตครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะปลายเปิดและปลายปิด ประชากรที่ใช้คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีทั้งหมด 29 โรงเรียน มีประชากรทั้งหมด 63 คน

5.1 สรุปผลการวิจัย

สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-35 ปี นับถือศาสนาพุทธ สมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ อายุราชการส่วนมากอยู่ระหว่าง 11-15 ปี มีระดับการศึกษาวุฒิปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์และวิชาพีชศาสตร์มากที่สุด ส่วนมากอยู่ในตำแหน่งอาจารย์ 2 ประสบการณ์สอนอยู่ในช่วง 6-15 ปี หน้าที่อื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้น จำนวนคาบที่สอนในภาคเรียนนี้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 16-20 คาบ ส่วนมากเป็นวิชางานเกษตรพื้นฐาน ระดับชั้นที่สอนส่วนใหญ่ คือ ม.3 จำนวนนักเรียนอยู่ในช่วง 60 คนขึ้นไป และจำนวนคาบต่อสัปดาห์ 1-5 คาบ รายวิชาที่สอนในรอบ 3 ปี คือ วิชางานเกษตรพื้นฐาน ระดับชั้นที่สอนในรอบ 3 ปี ส่วนมากเป็นชั้น ม.2 ส่วนใหญ่จะได้สอนซ้ำวิชาเดิม และสาเหตุที่ต้องสอนวิชาอื่นเนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ ส่วนจำนวนคาบที่สอนในรอบ 3 ปีโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 16-20 คาบ จำนวนคาบที่สอนมากที่สุดคือ 31 คาบขึ้นไป และจำนวนคาบที่สอนน้อยที่สุดคือ 16-20 คาบ ครูเกษตรส่วนมากเคยอบรมด้านการสอน ในเรื่องการทำงานพื้นฐานอาชีพ ล้มมนาครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยม ทำแผนการสอนวิชาเกษตรและการจัดสื่อการเรียนการสอน และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณีใดบ้างแล้ว สิ่งนี้ช่วยทำให้ชัดเจนและดีกว่า และต้องวางใจถึงข้อดีของสารพัดสิ่งที่มีอยู่รอบๆไป

ส่วนใหญ่เคยอบรมด้านเกษตร ในเรื่องเทคนิคการขยายพันธุ์ไม้ผล สำหรับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายส่วนมากผ่านมาแล้ว 1 ปี

สภาพการจัดการเรียนการสอน

พบว่าจำนวนคาบต่อสัปดาห์ส่วนมากจะมีความเหมาะสมดีแล้ว การคัดนักเรียนส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจะกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนและให้นักเรียนเลือก นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมส่วนมากเป็นขนาดที่เหมาะสมแล้ว คือ 10-20 คน สำหรับห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะเป็นโรงเรียนที่มีและไม่มีในอัตราที่เท่ากัน โรงเรียนที่ไม่มีห้องเรียนเกษตรส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยใช้แปลงเกษตรและการจัดพื้นที่ปฏิบัติ ส่วนมากทางโรงเรียนจะจัดพื้นที่ให้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ใช้ทางด้านพืช ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 1-5 ไร่ ด้านการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนมากครูจะจัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ การเตรียมการสอนส่วนมากจะใช้วิธีทำแผนการสอนเป็นเนื้อหาในหนังสือเรียน การใช้สื่อจะใช้ของจริงเพราะหาง่ายเหมาะกับนักเรียนทุกคน และนักเรียนได้ปฏิบัติจริง

ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ครูเกษตรส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับความรู้และทักษะทางการเกษตร และต้องการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม ในเรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอน การผลิตชุดการสอนเป็นส่วนมาก และต้องการฝึกอบรมด้านการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เรื่องการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการเพาะเห็ด และพบว่าครูเกษตรส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านการพูด และต้องการศึกษาต่อวุฒิปริญญาโทมากที่สุด สำหรับความต้องการที่จะให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกงานส่วนใหญ่ ต้องการให้แก้ปัญหาโดยจัดห้องเรียนและอาคารเรียนให้ สื่อและอุปกรณ์ที่ต้องการมากที่สุดคือ ประเภทของจริงและต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณมากที่สุด ส่วนความต้องการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ พบว่าต้องการให้ช่วยเหลือในด้านสนับสนุนเทคนิควิธีสอนมากที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาเกษตร

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนมากที่สุดคือ การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร ส่วนปัญหาสถานที่ฝึกงานมากจะขาดเครื่องมืออุปกรณ์และน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่เพียงพอ การกำหนดเนื้อหาส่วนมากจะไม่มีปัญหา ส่วนที่มีปัญหาจะขาดแคลนคู่มือมากที่สุด ครู
 เกษตรส่วนใหญ่จะมีปัญหาในการจัดหาวัสดุฝึกคือ ขาดงบประมาณจัดซื้อ ปัญหาที่พบในการใช้อุปกรณ์
 มากที่สุดคือ อุปกรณ์มี แต่ไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา

จากการศึกษาพบว่า จำนวนคาบที่เหมาะสมในการสอนต่อสัปดาห์มากที่สุดคือ 17-22
 คาบ ส่วนกลุ่มของนักเรียนที่เรียนภาคปฏิบัติด้วยไม่เกินกลุ่มละ 20 คน สถานที่ฝึกปฏิบัติงานไม่มีแก้
 ปัญหาโดยให้นักเรียนไปปฏิบัติที่บ้าน จัดซื้อวัสดุฝึกโดยทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณต่อปีการ
 ศึกษา ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือ ควรมีห้องเก็บเครื่องมือเป็นสัดส่วน มีมาตรการเข้มงวดใน
 การเบิกจ่ายอุปกรณ์และควรเพิ่มงบประมาณ ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการ
 เรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของครูเกษตรในจังหวัดหนองคาย คือ ควรมี
 อุปกรณ์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร

5.2 ข้อเสนอแนะของผู้ทำวิจัย

ผู้ที่ทำงานวิจัยควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง กระตือรือร้น และศึกษาวิธีการทำการ
 วิจัยให้มากจึงจะประสบผลสำเร็จ และทำแล้วควรจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย เพราะครู
 เกษตรบางคนมีความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือจากการที่กรอกแบบสอบถามมา และถ้าหาก
 จะส่งแบบสอบถามผ่านงานราชการ ควรจัดส่งแต่เนิ่น ๆ เพราะจะใช้เวลาานมากกว่าจะได้กลับ
 คืนมา หรือถ้าจะส่งแบบสอบถามด้วยตนเองก็ใช้เวลาานเช่นกัน แต่จะได้รับแบบสอบถามคืนมา
 มากกว่า. แต่จะเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรทุกวิชาที่เปิดสอนจะต้องสอดคล้องกับความ
 พร้อมของโรงเรียน และผู้เรียน การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกับนักเรียนทุกระดับ
2. ควรส่งเสริมความก้าวหน้าของครูเกษตร เช่น ให้โอกาสได้ไปศึกษาต่อ การศึกษา
 ตู๋งาน การเข้ารับการอบรม สัมมนาด้านวิชาเกษตร การปรับปรุงงานเกษตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้
 ในการเรียนการสอน
3. การสอนวิชาเกษตร ควรเน้นการปฏิบัติเพื่อผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. หลักสูตรมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว เพราะมีวิชาหลากหลายให้เลือก เปิดสอนได้เหมาะสม แต่ถ้าเป็นไปได้ถ้ามีหนังสือหรือคู่มือให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนวิชานั้น ๆ จะเป็นการดียิ่ง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาและการสอน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง 2533) กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- จิตต์ฤกา ชนปัญญา์รชวงศ์ หลักการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ภาควิชาพัฒนาการเกษตร / คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วโรดม, 2529.
- ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9" วิทยานิพนธ์ปริญาโท ภาควิชาศึกษาศาสตร์เกษตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525
- น้อย ศิริโชติ เทคนิคการฝึกอบรม กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์อักษรสารณ์, 2523.
- พรพิมม์ นิพัทธ์สุขกิจ "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6" วิทยานิพนธ์ปริญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- ระพีพร ทองทั่ว "คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตร ตามแนวความคิดของนักศึกษา สาขาเกษตร" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530
- ศิริวรรณ สุวรรณอาภา ระบบการเรียนการสอนเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน กรุงเทพฯ: 2523.
- สันต์ ธรรมบำรุง หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์เกรียงไกรการพิมพ์, 2525.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุวีร ศรืทองกิติกุล "ข้อเสนอแนะของครูเกษตร เขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับทักษะเกษตร ใน
หมวดวิชาอาชีพเกษตร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521" วิทยานิพนธ์
ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

สุวัลดี สุวรรณอักษร "การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการทำงาน" วารสาร
การศึกษาแห่งชาติ:ปีที่ 18 ฉบับที่ 1, 2524.

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ "สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพื่อประกอบอาชีพอิสระเกษตรกรรม
ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหา-
วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ: 2523.

อ๋อม รักษาสัตย์และชัชติยา กรรณสูตร ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ โรงพิมพ์ชม
ชนสหกรณ์การชายและการซื้อแห่งประเทศไทย จำกัด พระนคร, 2515.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศบ 0881/ 533

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย
โรงเรียนปทุมเทววิทยาลัย ถนนมิตรภาพ
อำเภอเมืองหนองคาย 43000

๒/ กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ศบ 1504/0050 ลงวันที่ 9 มกราคม 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน
วิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน 38 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย
ให้ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในปีงบประมาณ 2538
ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคายได้มอบแบบสอบถามดังกล่าวให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด และโรงเรียนโคสงแบบสอบถามคืนให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย
เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิมลสาร พุทธิวงษ์)

วิมลสาร พุทธิวงษ์
ผู้อำนวยการในตำแหน่ง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการสื่อสารเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0050

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๑ มกราคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน *ศาสตราจารย์ ดร. ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์*

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน 63 ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปชี้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้โปรดให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรคในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ปรีชาพร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 3266052-6101 ต่อ 658, 659

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

50
15
50
2
450

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย

<u>อ. เมือง</u>	จำนวนครูเกษตร
1. โรงเรียนน้ำสวยวิทยา	2
2. โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร	5
3. โรงเรียนหินโงมพิทยาคม	1
4. โรงเรียนกวนวันวิทยา	1
5. โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร	1
6. โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร	1
<u>อ. เซกา</u>	จำนวนครูเกษตร
1. โรงเรียนเซกา	4
2. โรงเรียนหนองกิ้งพิทยา	1
3. โรงเรียนเหล่าคามพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก	2
<u>อ. โซ่พิสัย</u>	จำนวนครูเกษตร
1. โรงเรียนโซ่พิสัยพิสัยพิทยาคม	1
2. โรงเรียนศรีชมภูพิทยาคม	1
<u>อ. ท่าบ่อ</u>	จำนวนครูเกษตร
1. โรงเรียนโคกดอนพิทยาคม	1
2. โรงเรียนท่าบ่อ	4
3. โรงเรียนท่าบ่อพิทยาคม	5
<u>อ. บึงกาฬ</u>	จำนวนครูเกษตร
1. โรงเรียนบึงกาฬ	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปทำธุรกิจใดๆซ้ำแล้ว จึงขอร้องให้ช่วยลบไปซะ และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีใครนำไปใช้

<u>อ. โพนพิสัย</u>	จำนวนครูเกษต
1. โรงเรียนชุมชนพล โพนพิสัย	3
2. โรงเรียนเซิมพิทยาคม	2
3. โรงเรียนประชาชาติพิทยาคม	1
4. โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์	1
5. โรงเรียนปากส่วยพิทยาคม	1

<u>อ. ศรีเชียงใหม่</u>	จำนวนครูเกษต
1. โรงเรียนพานพร้าว	4
2. โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม	2

<u>อ. สังคม</u>	จำนวนครูเกษต
1. โรงเรียนสังคมวิทยา	1

<u>อ. นครเจริญ</u>	จำนวนครูเกษต
1. โรงเรียนนครเจริญวิทยา	4

<u>อ. ปากคาด</u>	จำนวนครูเกษต
1. โรงเรียนปากคาดพิทยาคม	2
2. โรงเรียนหนองยองพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก	1

<u>กิ่งอ. บึงโขงหลง</u>	จำนวนครูเกษต
1. โรงเรียนบึงโขงหลงพิทยาคม	2

<u>กิ่งอ. บุ่งคล้า</u>	จำนวนครูเกษต
1. โรงเรียนบุ่งคล้านคร	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิ่งอ.ศรีวิไล

จำนวนครูเกษตร

1. โรงเรียนศรีวิไลวิทยา

3

รวม 29 โรงเรียน ครูเกษตร 63 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนา
การเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาใน
ระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
เขตการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย

1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชา
เกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยม
ศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการ
จัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และ
ถูกต้องของการศึกษาและวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้
ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [ ] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
โรงเรียน.....
จังหวัด.....

1. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นับถือศาสนา [ ] พุทธ [ ] คริสต์ [ ] อิสลาม
[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. สถานภาพการสมรส [ ] โสด [ ] สมรส [ ] หม้าย [ ] หย่าร้าง

5. อายุราชการ.....ปี

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

- [ ] อนุปริญญา วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....
[ ] ปริญญาตรี วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....
[ ] ปริญญาโท วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....
[ ] ปริญญาเอก วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....
[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

- [ ] ครู [ ] อาจารย์ [ ] อาจารย์ 2 [ ] อาจารย์ 3
[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ท่านได้สอนรายวิชาใดบ้าง (โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

- 1. วิชา.....ระดับชั้น.....
- 2. วิชา.....ระดับชั้น.....
- 3. วิชา.....ระดับชั้น.....
- 4. วิชา.....ระดับชั้น.....
- 5. วิชา.....ระดับชั้น.....
- 6. วิชา.....ระดับชั้น.....
- 7. วิชา.....ระดับชั้น.....

12. ท่านสอนซ้ำรายวิชาเดิมบ้างหรือไม่

- ซ้ำ   ไม่ซ้ำ

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

- จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ
- มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี
- โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย
- มีครูเกษตรหลายคน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

- มากเกินไป
- ค่อนข้างมาก
- เหมาะสมแล้ว
- น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษียณควรสอนสัปดาห์ละ.....คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี มีประสิทธิภาพที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรม ในด้านการสอนบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
.....
.....
.....
.....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษียณบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
.....
.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

- ไม่ถึงหนึ่งปี   1 ปี   2 ปี   3 ปี
 4 ปี   5 ปี   เกินกว่า 5 ปี

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใด

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

ความรู้และทักษะในด้านการสอน

ความรู้และทักษะทางการเกษตร

พัฒนาด้านบุคลิกภาพ

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

เทคนิควิธีสอน

การวัดและประเมินผลการเรียน

การทำแผนการสอน

การวิเคราะห์หลักสูตร

การใช้และการผลิตสื่อการสอน

จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น

การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับ
ความต้องการสูงสุด)

.....

.....

.....

.....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านใด

การพูด

การแต่งกาย

กิริยาท่าทาง

มนุษยสัมพันธ์

ความกระตือรือร้น

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)

ปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาโท สาขา.....

ปริญญาเอก สาขา.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

- ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

- ตั้งใจมาก
- ตั้งใจแต่ไม่มากนัก
- ไม่ค่อยตั้งใจ
- ไม่ตั้งใจเลย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

- .....การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
- .....ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่
- .....ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)
- .....วิธีสอนของครูเกษตร
- .....บุคลิกภาพของครูเกษตร
- .....สภาพของท้องถิ่น
- .....ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน
- .....นักเรียนรุ่นก่อน ๆ
- .....ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน
- .....ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง
- .....ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
- .....อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด

- กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ.....คน)
- ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ.....คน)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วยควรมีขนาดเท่าใด

- ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน
- ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน
- กลุ่มละ 20-30 คน
- กลุ่มละ 30-40 คน
- กลุ่มละ 40-50 คน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่

- มี
- ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, (โปรดระบุ) .....

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่

- จัด
- ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุว่าวิชาอะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหาที่ประสบ

.....
.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้ โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน

วิชาของท่านอย่างไร

.....
.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ

ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ

สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาหรือไม่

ไม่มี

มี (โปรดระบุ) .....

.....
.....
.....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ

ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ขอบซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา
- ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน

ชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

เหตุผลการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้.....

ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

- โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน
- มีแต่จำนวนไม่เพียงพอ
- โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ
- มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก
- มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[ ] สื่อและอุปกรณ์ที่มีมีจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคาร
หรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 41

.....
.....
.....
.....
.....
.....

43. ท่านต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวนพร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

44. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

